

ELFOGADOTT SZÖVEGEK

P8_TA(2017)0261

2016. évi jelentés Szerbiáról

Az Európai Parlament 2017. június 14-i állásfoglalása a Bizottság Szerbiáról szóló, 2016. évi jelentéséről (2016/2311(INI))

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Európai Tanács 2003. június 19–20-i szaloniki ülésének a nyugat-balkáni államok Európai Unióhoz való csatlakozásáról szóló elnökségi következtetéseire,
- tekintettel a Szerbiával létrejött Európai Partnerségben szereplő elvekről, prioritásokról és feltételekről, valamint a 2006/56/EK határozat hatályon kívül helyezéséről szóló, 2008. február 18-i 2008/213/EK tanácsi határozatra¹,
- tekintettel a Bizottság 2011. október 12-i véleményére Szerbia európai uniós tagság iránti kérelméről (SEC(2011)1208), az Európai Tanács 2012. március 2-i határozatára a tagjelölti státusz Szerbia részére történő megadásáról és az Európai Tanács 2013. június 27–28-i határozatára a Szerbiával való tárgyalások megkezdéséről,
- tekintettel az egyrészt az Európai Közösségek és tagállamai, másrészt a Szerb Köztársaság közötti stabilizációs és társulási megállapodásra, amely 2013. szeptember 1-jén lépett hatályba,
- tekintettel az ENSZ Biztonsági Tanácsának 1244 (1999) sz. határozatára, a Nemzetközi Bíróság (NB) 2010. július 22-i tanácsadó véleményére Koszovó függetlensége egyoldalú kinyilvánításának a nemzetközi joggal való összhangjáról, és az ENSZ Közgyűlésének 2010. szeptember 9-i 64/298. számú határozatára, amely elismerte az NB véleményének tartalmát, és üdvözölte az Unió készségét a Szerbia és Koszovó közötti párbeszéd elősegítésére,
- tekintettel az EU–Szerbia Stabilizációs és Társulási Parlamenti Bizottság 2016. szeptember 22-23-i ötödik ülésén elfogadott nyilatkozatra és ajánlásokra,
- tekintettel az EU–Szerbia konzultatív vegyes bizottság által 2016. október 7-én elfogadott, vállalkozás- és iparpolitikáról szóló jelentésre,
- tekintettel az EBESZ Demokratikus Intézmények és Emberi Jogok Hivatalának az előrehozott szerb parlamenti választásokon jelen lévő részleges választási megfigyelő missziója által 2016. július 29-én közzétett végleges jelentésre,

¹ HL L 80., 2008.3.19., 46. o.

- tekintettel a Bizottság Szerbiáról szóló, 2016. november 9-i 2016. évi jelentésére (SWD(2016)0361),
 - tekintettel Szerbia 2016 és 2018 közötti időszakra szóló gazdasági reformprogramjának Bizottság általi értékelésére (SWD(2016)0137),
 - tekintettel az EU, valamint a Nyugat-Balkán és Törökország közötti gazdasági és pénzügyi párbeszéd 2016. május 26-i együttes következtetéseire (9500/2016),
 - tekintettel a 2016. december 13-i elnökségi következtetésekre,
 - tekintettel az EU–Szerbia Stabilizációs és Társulási Parlamenti Bizottság 2016. december 13-i harmadik ülésére,
 - tekintettel a Szerbiáról szóló 2015. évi jelentésről szóló, 2016. február 4-i állásfoglalására¹,
 - tekintettel eljárási szabályzata 52. cikkére,
 - tekintettel a Külügyi Bizottság jelentésére (A8-0063/2017),
- A. mivel Szerbiát, mint minden uniós tagságra törekvő országot, a saját maga által elért eredmények alapján kell megítélni a tekintetben, hogy miként teljesíti, hajtja végre és tartja be ugyanazokat a kritériumokat, és mivel a csatlakozási ütemtervet a szükséges reformok minősége és az azok iránti elkötelezettség határozza meg;
- B. mivel Szerbiának a jogállamisággal kapcsolatos 23. és 24. fejezet terén és – a tárgyalási kerettel összhangban – a Koszovóval fennálló kapcsolatok 35. fejezet szerinti normalizálásában elért előrelépése továbbra is alapvetően fontos a tárgyalási folyamat általános haladási üteme szempontjából;
- C. mivel Szerbia fontos lépéseket tett Koszovóval való kapcsolatainak rendezésére, aminek eredményeképpen 2013. április 19-én létrejött a kapcsolatok normalizálását vezérlő elvekről szóló első megállapodás, valamint a 2015. augusztusi megállapodások, de még mindig sok tennivaló van ebben a kérdésben; mivel sürgősen további lépésekre van szükség a két ország közötti minden függőben lévő kérdés kezelése, e téren előrelépés elérése és azok megoldása érdekében;
- D. mivel Szerbia továbbra is elkötelezett egy működő piacgazdaság létrehozása iránt és folytatta a stabilizációs és társulási megállapodás végrehajtását,
- E. mivel a kiskorúak védelmével kapcsolatos jogi keret végrehajtását teljes körűen biztosítani kell, különösen az oktatás, a nyelvhasználat, a médiához és az egyházi szertartásokhoz kisebbségi nyelven való hozzáférés és a nemzeti kisebbségek helyi, regionális és országos szintű politikai képviselete területén;
1. üdvözlö a jogállamiságon alapuló bővítéssel kapcsolatos uniós megközelítés tekintetében kulcsfontosságú 23. (Igazságszolgáltatás és alapvető jogok) és 24. (Jogérvényesülés, szabadság és biztonság) fejezetről szóló tárgyalások megkezdését, mivel az e fejezetek terén elért előrelépés továbbra is lényeges a tárgyalási folyamat általános üteme tekintetében; üdvözlö a 32. (Pénzügyi ellenőrzés) és 35. (Egyéb

¹ Elfogadott szövegek, P8_TA(2016)0046.

kérdések) fejezet megnyitását, az 5. (Közbeszerzés) fejezetről szóló tárgyalások megkezdését, valamint a 25. (Tudomány és kutatás) fejezet megnyitását és ideiglenes lezárását; a 20. (Vállalkozás- és iparpolitika) fejezet megnyitását és a 26. (Oktatás és kultúra) fejezet megnyitását és ideiglenes lezárását; várja a technikailag előkészített további fejezetek megnyitását;

2. üdvözlí, hogy Szerbia folyamatosan halad az európai uniós integráció útján, valamint konstruktív módon és jól felkészülten áll a tárgyalásokhoz, ami a céltudatosság és a politikai akarat egyértelmű jele; felszólítja Szerbiát, hogy a szerb lakosság körében továbbra is tevékenyen népszerűsítse e stratégiai döntést és adjon róla tájékoztatást, többek között úgy, hogy előmozdítja az uniós költségvetésből Szerbiának nyújtott finanszírozás fokozott tudatosítását a szerb polgárokbán; felhívja a szerb hatóságokat, hogy tartózkodjanak a nyilvánosságnaak szóló EU-ellenes retorikától és üzenetektől; hangsúlyozza, hogy tájékozott, átlátható és építő jellegű vitákat kell folytatni az EU-ról, intézményeiről és arról, hogy az uniós tagság mivel jár; megállapítja, hogy javult az összes érdekelt féllel és a civil társadalommal folytatott párbeszéd és nyilvános konzultáció, valamint az európai integrációs folyamatba való bevonásuk;
3. hangsúlyozza, hogy a reformok és szakpolitikák pontos végrehajtása továbbra is a sikeres integrációs folyamat egyik kulcsfontosságú mutatója; üdvözlí az uniós vívmányok elfogadására irányuló felülvizsgált nemzeti program elfogadását; sürgeti Szerbiát, hogy javítsa az új jogszabályok és szakpolitikák végrehajtásának tervezését, összehangolását és figyelemmel kísérését, megfelelő és hatékony adminisztratív kapacitást kiépítve, és tegyen további erőfeszítéseket a civil társadalom politikai párbeszédbe, többek között a csatlakozási folyamatba való módszeres bevonásának biztosítására, ami eszközként szolgál a demokratikus irányítás normáinak javításához; üdvözlí a civil társadalommal való együttműködésért felelős kormányhivatalnak az állam és a civil szektor közötti együttműködés javítására irányuló folyamatos erőfeszítéseit;
4. megállapítja, hogy késedelmek tapasztalhatók az előcsatlakozási segély felhasználásában, többek között a nem megfelelő intézményi keret miatt; sürgeti a hatóságokat, hogy keressenek pozitív példákat és bevált gyakorlatokat a tagállamoknál; hangsúlyozza, hogy hatékonyabb és átfogóbb intézményi rendszert kell létrehozni országos, regionális és helyi szinten az IPA-ból (Előcsatlakozási Támogatási Eszköz) származó és egyéb rendelkezésre álló források felhasználására;
5. üdvözlí a Szerbia által a működő piacgazdaság megteremtése terén elért előrehaladást és az ország általános gazdasági helyzetének javulását; hangsúlyozza, hogy Szerbia érdemi előrelépést tett a szakpolitikai területeken azonosított gyenge pontok orvoslása terén, különösen a költségvetési hiány tekintetében, amely jelenleg nem felel meg a maastrichti konvergenciakritériumoknak; kiemeli, hogy javultak a növekedési kilátások, valamint csökkent a belső és külső egyensúlyhiány; üdvözlí, hogy előrehaladás történt az állami tulajdonban lévő vállalatok átszervezése terén, különösen az energiaügy és a vasúti közlekedés területén, és hangsúlyozza a szakszerű irányítás jelentőségét ezek hatékonyabbá, versenyképesebbé és gazdaságosabbá tétele érdekében; hangsúlyozza az állami szektorbeli foglalkoztatás és a munkavállalók jogai tiszteletben tartásának jelentőségét Szerbiában;
6. tudomásul veszi a 2017. április 2-i elnökválasztás eredményeit; súlyosan elítéli az elnökválasztási kampány során a kormányhivatalnokok és a kormány mellett álló média által a többi elnökjelölttel szemben alkalmazott retorikát; sajnálatát fejezi ki, amiért az

- elnökválasztási kampány során, továbbá a kampány alatti parlamenti szünet miatt a jelöltek nem értek hozzá egyenlő mértékben a médiához, mivel az ellenzéki politikusok nem jutottak hozzá a nyilvános fórumokhoz; felszólítja a hatóságokat, hogy megfelelően vizsgálják ki a választások során bekövetkezett különböző típusú szabálytalanságokra, erőszakra és megfélemlítésekre vonatkozó panaszokat; tudomásul veszi és szoroson nyomon követi a különböző szerb városokban a választások idején zajló tiltakozásokat, és bátorítja a hatóságokat, hogy vegyék figyelembe a tiltakozók kéréseit a demokratikus normáknak és a demokrácia szellemének megfelelően;
7. hangsúlyozza, hogy a kis- és középvállalkozások (kkv-k) rendkívül jelentős szerepet játszanak Szerbia gazdaságában, és kéri Szerbiát, hogy folytassa a magánszektorbeli üzleti környezet fejlesztését; felhívja a szerb kormányt és az uniós intézményeket, hogy bővítsék a kkv-knak ajánlott finanszírozási lehetőségeiket, különösen az informatika és a digitális gazdaság területén; üdvözli, hogy Szerbia erőfeszítéseket tesz a duális és szakképzés terén annak érdekében, hogy kezelje az ifjúsági munkanélküliséget, és hangsúlyozza annak fontosságát, hogy a képzést jobban hangolják össze a munkaerőpiaci igényekkel, ösztönzi Szerbiát, hogy mozdítsa elő a vállalkozói szellemet, különösen a fiatalok körében; felhívja a figyelmet a kedvezőtlen demográfiai tendenciákra és az „agyelszívás” jelenségére, és felszólítja Szerbiát, hogy indítson el az ifjúsági munkanélküliség csökkentését elősegítő nemzeti programot;
 8. üdvözli a parlamenti választások 2016. április 24-i lebonyolítását, amelyet a nemzetközi megfigyelők pozitívan értékelték; felhívja a hatóságokat, hogy teljes mértékben hajtsák végre az EBESZ Demokratikus Intézmények és Emberi Jogok Hivatala választási megfigyelő missziójának ajánlásait, különösen az elfogult médiaközvetítéssel, a hatalmon lévők által élvezett jogosulatlan előnnyel, az állami és párttevékenységek közötti különbségek elmosódásával, a regisztrációs folyamattal és a politikai pártok, valamint a választási kampány finanszírozása átláthatóságának hiányával kapcsolatban; hangsúlyozza, hogy a politikai pártok finanszírozásának összhangban kell állnia a legmagasabb szintű nemzetközi normákkal; felszólítja a hatóságokat, hogy megfelelően vizsgálják ki a választási folyamat során elkövetett szabálytalanságokkal, erőszakkal és megfélemlítésekkel kapcsolatos bejelentéseket; felszólítja Szerbiát, hogy biztosítson tisztességes és szabad választásokat 2017 áprilisában;
 9. megállapítja, hogy Aleksandar Vučić miniszterelnök a szavazatok 55,8%-át kapta meg a 2017. április 2-i elnökválasztáson; hangsúlyozza, hogy a választást megfigyelte az Európa Tanács Parlamenti Közgyűlésének (PACE) több pártból álló delegációja, valamint az EBESZ ODIHR választási megfigyelő missziót (EAM) küldött;
 10. újfent sürgeti Szerbiát, hogy a tagjelölti státuszából fakadó követelményeknek megfelelően kül- és biztonságpolitikáját hozza fokozatosan összhangba az Unióéval, beleértve Oroszországgal kapcsolatos politikáját; sajnálatosnak tartja Szerbia és Oroszország közös hadgyakorlatait; aggódik az orosz légi létesítmények Niš városban való jelenléte miatt; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy Szerbia tavaly decemberben azon 26 ország egyike volt, amelyek nem támogatták az ENSZ-közgyűlés Krím félszigetről szóló határozatát, amely a félszigeten fennálló emberi jogi helyzet kivizsgálására irányuló nemzetközi megfigyelő misszióra szólított fel; üdvözli Szerbia jelentős közreműködését több uniós KBVP-misszióban és -műveletben (EUTM Mali, EUTM Szomália, EU NAVFOR Atalanta és EUTM RCA), illetve folyamatos részvételét a nemzetközi békefenntartó műveletekben; határozottan ösztönzi és támogatja Szerbiának a WTO-hoz való csatlakozásra irányuló tárgyalásait;

11. dicséri a migrációs válság kezelésével kapcsolatos konstruktív és humanitárius szerbiai megközelítést; felkéri Szerbiát, hogy a szomszédos országok irányában is támogassa ezt a konstruktív megközelítést; örömmel veszi tudomásul, hogy Szerbia jelentős erőfeszítéseket tett annak biztosítása érdekében, hogy a harmadik országbeli állampolgárok uniós és nemzetközi támogatással szálláshoz és humanitárius ellátáshoz jussanak; hangsúlyozza, hogy Szerbiának el kell fogadnia és végre kell hajtania az új menekültügyi jogot; felszólítja a szerb hatóságokat, hogy továbbra is biztosítsanak minden menekült és migráns számára megfelelő lakhatást, élelmet, megfelelő higiénés körülményeket és egészségügyi ellátást; felszólítja a Bizottságot és a Tanácsot, hogy nyújtson folyamatos támogatást Szerbiának a migrációs kihívások kezeléséhez, és szorosan kövesse nyomon a migrációs áramlat rendezésére és kezelésére szánt pénzügyi támogatások alkalmazását; bátorítja Szerbiát annak biztosítására, hogy tovább csökkenjen a Szerbiából az Unióba érkező menedékkérők száma; felszólítja Szerbiát, hogy teljes mértékben tartsa tiszteletben a menedékkérők jogait, és biztosítsa a kísérő nélküli és a szüleiktől elválasztott kiskorúak azonosítását és védelmét; felhívja a Bizottságot, hogy folytassa a migrációval kapcsolatos problémák terén a nyugat-balkáni országokkal megkezdett munkát, hogy biztosítsa az európai és nemzetközi normák követését;

Jogállamiság

12. megállapítja, hogy jóllehet történt bizonyos előrehaladás az igazságszolgáltatással kapcsolatos területen, különösen azáltal, hogy lépéseket tettek az ítélkezési gyakorlat harmonizációja és az érdemen alapuló munkaerő-felvételi rendszer további előmozdítása érdekében, a gyakorlatban nem biztosított az igazságszolgáltatás függetlensége, ami megakadályozza a bírákat és az államügyészeket az elfogadott jogszabályok végrehajtásában; felszólítja a hatóságokat, hogy hozzák összhangba az alkotmányos és jogi keretet az európai előírásokkal annak érdekében, hogy csökkentsék a politikai befolyásgyakorlást a bírák és az ügyészek felvétele és kinevezése terén; hangsúlyozza, hogy az igazságszolgáltatás minősége és hatékonysága, valamint az igazságszolgáltatáshoz való jog a munkateher egyenetlen elosztása, a jelentős ügyhátralék, valamint az ingyenes jogsegélyt biztosító rendszer hiánya – amely rendszert még létre kell hozni – miatt továbbra sem kielégítő; felszólít az Emberi Jogok Európai Bírósága ítéleteinek végrehajtására;
13. aggasztja, hogy a korrupció elleni küzdelem terén nem történt előrehaladás, és sürgeti Szerbiát, hogy mutasson egyértelmű politikai akaratot és elkötelezettséget e probléma megoldása iránt, többek között úgy, hogy erősíti a jogi keret teljes végrehajtását; felhívja Szerbiát, hogy gyorsítsa fel a nemzeti korrupcióellenes stratégia és cselekvési terv végrehajtását, felhív továbbá a magas szinten elkövetett korrupcióval kapcsolatos nyomozások, büntetőeljárások és ítéletek első eredményeinek felmutatására; üdvözli a korrupcióellenes hivatalról szóló törvény tervezetének véglegesítése terén elért előrelépést, illetve a korrupció megelőzéséről és az ellene folytatott küzdelemről szóló, az újonnan létrehozott uniós együttműködési projekt keretében tervezett tevékenységek végrehajtását; sürgeti Szerbiát, hogy a hiteles és kiszámítható büntetőjogi keret biztosítása céljából módosítsa és hajtsa végre a büntető törvénykönyv gazdasági és korrupciós bűncselekményekről szóló részét; aggódik a folyamatban lévő nyomozásokkal kapcsolatos információk médiának történő rendszeres kiszivároztatása miatt; felszólítja a szerb hatóságokat, hogy alaposan vizsgáljanak ki több kiemelt ügyet, amelyekben újságírók az állítólagos törvénysértésre vonatkozó bizonyítékokat hoztak nyilvánosságra; ismételten felszólít a hivatali és a felelős beosztással való visszaélés büntetéseire vonatkozó megfelelő reformra az esetleges visszaélések vagy önkényes

értelmezések megelőzésére; hangsúlyozza, hogy a magánszektorban való hivatali visszaélésről szóló rendelkezés túlzott mértékű alkalmazása károsan befolyásolja az üzleti környezetet és akadályozza a jogbiztonságot; felszólítja Szerbiát, hogy garantálja közigazgatás semlegességét és folytonosságát;

14. üdvözli Szerbia aktív szerepvállalását a nemzetközi és a regionális rendőrségi és igazságügyi együttműködés terén, továbbá üdvözli a szervezett bűnözés elleni küzdelem terén elért előrehaladást, valamint a súlyos és szervezett bűnözés általi fenyegetettség első szerbiai értékelésének elfogadását; felhívja Szerbiát, hogy fokozza a kiterjedt bűnszövetkezetekkel kapcsolatos nyomozásra, a pénzügyi nyomozások és a hírszerzésen alapuló rendőri tevékenység fejlesztésére irányuló erőfeszítéseket és megbízható eredményeket érjen el a jogerős büntetőítéletek terén; felszólítja Szerbiát a rendőrségről szóló 2016. februári jogszabály maradéktalan végrehajtására, a bűncselekményből származó vagyoni eszközök elkobzásával kapcsolatban az uniós szabályokkal való összehangolásra, valamint a bűnüldöző szervek közötti információcserét szolgáló biztonságos platform létrehozására; üdvözli a köztulajdonról szóló törvény közelmúltban elvégzett módosításait, és hangsúlyozza, hogy biztosítani a törvény átlátható és megkülönböztetésmentes végrehajtását, és további lépéseket kell tenni a tulajdonjog jogi egyértelműségének teljes körű megteremtése érdekében; további erőfeszítésekre szólít fel a háborús bűnökkel kapcsolatos eljárásokban részt vevő állami hatóságok szervezéséről és hatásköréről szóló jogszabály hatályával, végrehajtásával és hatásaival kapcsolatos kérdések kezelése terén; felhívja a hatóságokat, hogy lépjenek fel az ellen, hogy a rendőrség túlzott erőszakot alkalmaz a polgárokkal szemben; aggodalommal figyeli a belgrádi Savamala negyedben történt ellentmondásos eseményeket, különösen a magántulajdonban lévő ingatlanok lebontását; aggodalmának ad hangot, amiért eltelt egy teljes év és a vizsgálat semmi eredménnyel nem járt, és kéri a helyzet gyors megoldását és az igazságügyi hatóságokkal való teljes körű együttműködést a nyomozás során az elkövetők felelősségre vonása érdekében; felszólítja a szerb belügyminisztériumot és a belgrádi hatóságokat, hogy teljes mértékben működjenek együtt az államügyességgel ebben az ügyben; felszólítja a hatóságokat, hogy tartózkodjanak a „Ne fojtsuk vízbe Belgrádot” civil mozgalom tagjai elleni vádaskodásoktól, a nyomásgyakorlástól és támadásoktól;
15. üdvözli Szerbia terrorizmus elleni küzdelemben vállalt tevékeny szerepét, és emlékeztet arra, hogy Szerbia már 2014-ben büntethetővé tette a külföldi harcosok tevékenységeit, összhangban az ENSZ Biztonsági Tanácsának 2178(2014). számú határozatával; sürgeti a terrorizmus megelőzésére és az ellene való küzdelemre irányuló, 2016 márciusában véglegesített nemzeti stratégia elfogadását; felszólítja Szerbiát, hogy maradéktalanul hajtsa végre az Európa Tanács pénzmosás elleni intézkedések értékelését vizsgáló szakértői bizottságának (Moneyval) a Szerbiáról szóló értékelő jelentésében megfogalmazott ajánlásait, különösen a terrorizmus finanszírozása és a pénzmosás elleni küzdelemre irányuló intézkedésekről szóló, a Pénzügyi Akció Munkacsoport (FATF) által megfogalmazott ajánlásokat; üdvözli, hogy Szerbia folytatja a nemzetközi és regionális együttműködést a kábítószer elleni küzdelem terén, de hangsúlyozza, hogy további erőfeszítésekre van szükség az emberkereskedelemmel foglalkozó bűnözői hálózatok felkutatása és bíróság elé állítása érdekében; úgy véli, hogy a korrupció és a szervezett bűnözés kezeléséhez elengedhetetlenül szükség van egy regionális stratégiára és a régió belüli megerősített együttműködésre;

Demokrácia

16. üdvözlí az átláthatóság növelésére és a parlamenten belüli konzultációs folyamat javítására tett intézkedéseket, beleértve a nyilvános meghallgatásokat, valamint az európai integrációval foglalkozó nemzeti konventtel való rendszeres találkozókat és konzultációkat, különösen mivel ezek fontos részei a tárgyalási eljárásnak; továbbra is aggasztja a sürgősségi eljárás széles körű alkalmazása a jogszabályok elfogadása terén; hangsúlyozza, hogy a sürgősségi eljárás gyakori használata és a parlamenti napirend utolsó pillanatban történő módosítása csökkenti a jogalkotói folyamat parlamenti hatékonyságát, minőségét és átláthatóságát, ugyanakkor nem mindig teszi lehetővé az érintett felekkel és a szélesebb körben történő megfelelő konzultációt; hangsúlyozza, hogy erősíteni kell a parlament végrehajtó hatalmi ág feletti ellenőrzését; felhív az összes szintre kiterjedő jobb koordinációra és a parlament magatartási kódexének elfogadására azonnali elfogadására; sajnálatosnak tartja, hogy az Unió szerbiai küldöttségének vezetője rendezavarás miatt nem tudta ismertetni a Bizottság jelentését a szerb parlament Európai Integrációs Bizottságában; hangsúlyozza, hogy az Európai Unió küldöttségének vezetője számára lehetővé kell tenni, hogy ezt a jelentést indokolatlan akadályok nélkül előterjeszthesse, és kiemeli, hogy ez majd lehetővé teszi a szerb parlament számára a csatlakozási folyamat megfelelő ellenőrzését is;
17. megállapítja, hogy módosítani kell az alkotmányt, hogy teljes mértékben figyelembe vegye a Velencei Bizottság ajánlásait, különösen a parlamentnek a bírói kinevezésekkel kapcsolatos szerepét, a politikai pártoknak a képviselői mandátum feletti ellenőrzését, a kulcsfontosságú intézmények függetlenségét és az alapvető jogok védelmét illetően;
18. üdvözlí az államháztartási gazdálkodási reformprogram, az elektronikus kormányzatra vonatkozó stratégia, a szabályozási reformra és a politikai döntéshozatalra vonatkozó stratégia, az általános a közigazgatási eljárásokról, az állami fizetésekről és a helyhatósági és tartományi köztisztviselőről szóló új törvények elfogadását; megállapítja, hogy bizonyos területeken lassú volt a közigazgatási reformra vonatkozó cselekvési terv végrehajtása, és hogy nem történt előrehaladás a központi közigazgatásban dolgozó köztisztviselőkre vonatkozó jogi keret módosítás terén; hangsúlyozza, hogy nagyobb erőfeszítések szükségesek a közigazgatás további professzionális tételé és politikamentesítéssel, valamint a munkaerő-felvételi és elbocsátási eljárások átláthatóbbá tételé érdekében;
19. ismét hangsúlyozza a független szabályozó szervek – többek között az ombudsman, a közérdekű adatokért és a személyes adatok védelméért felelős biztos, az állami számvevőszék, valamint a korrupcióellenes ügynökség és a korrupcióellenes tanács – fontosságát a végrehajtó hatalmi ág felügyeletének és elszámoltathatóságának biztosításában; hangsúlyozza az állami intézmények átláthatóságának és elszámoltathatóságának szükségességét; felkéri a hatóságokat, hogy teljes mértékben védelmezzék e szabályozó szervek függetlenségét, munkájukhoz nyújtsanak teljes politikai és adminisztratív támogatást és biztosítsák ajánlásaik megfelelő nyomon követését; sürgeti a hatóságokat, hogy tartózkodjanak az ombudsman elleni vádaskodásoktól és alaptalan politikai támadásoktól;
20. hangsúlyozza annak szükségességét, hogy mindenre kiterjedő és kiegyensúlyozott tantervvel rendelkező, elérhető oktatási rendszert biztosítsanak, amely kiterjed az emberi jogok és a megkülönböztetésmentesség, a fiatalok számára biztosított munka- és képzési lehetőségek, valamint az európai tanulmányi programok, például az Erasmus program előmozdításának fontosságára;

Emberi jogok

21. kiemeli, hogy létrejött az emberi jogok nemzetközi jogának betartásához szükséges jogszabályi és intézményi keret; hangsúlyozza, hogy az egész országra kiterjedő következetes végrehajtásra van szükség; megállapítja, hogy a veszélyeztetett csoportokhoz tartozó személyek, többek között a romák, a fogyatékkal élő személyek, a HIV/AIDS-betegek és az LMBTI-személyek, migránsok és menedékkérők, valamint etnikai kisebbségek helyzetének javításához hosszú távú, kitartó erőfeszítésekre van szükség; hangsúlyozza, hogy a szerb hatóságoknak, valamint minden politikai pártnak és közéleti szereplőnek elő kell segíteniük a tolerancia és befogadás légkörének kialakítását Szerbiában; felhívja a hatóságokat, hogy biztosítsák az elfogadott megkülönböztetésellenes, különösen a gyűlölet-bűncselekményekhez kapcsolódó jogszabályok megfelelő végrehajtását; aggodalmát fejezi ki a háború polgári áldozatainak jogairól szóló jogszabály miatt, amely kizárja a konfliktusok során erőszakot elszenvedett áldozatok több csoportját, és felszólítja a hatóságokat a jogszabály felülvizsgálatára;
22. ismételten aggodalmának ad hangot amiatt, hogy nem történt semmilyen előrelépés a véleménynyilvánítás szabadságának és a média öncenzúrájának javítása érdekében, amely jelenség egyre rosszabbodik; hangsúlyozza, hogy az újságírókkal szemben alkalmazott politikai beavatkozás, fenyegetések, erőszak és megfélemlítés, többek között fizikai támadások, szóbeli és írott fenyegetések, valamint a tulajdont érintő támadások továbbra is aggodalomra adnak okot; felszólítja a hatóságokat, hogy nyilvánosan és egyértelműen ítéljenek el minden támadást, hogy biztosítsanak elegendő forrást az újságírók és médiaorgánumok elleni összes támadás proaktívabb kivizsgálásához, és mielőbb állítsák bíróság elé az elkövetőket; aggodalmának ad hangot, amiért a kritikus hangot megütő médiaorgánumok és újságírók ellen aránytalanul sok polgári rágalmazási perre és lejárató kampányra kerül sor, továbbá aggódik a rágalmazásokra vonatkozó bírósági határozatoknak a média szabadságára gyakorolt hatása miatt; aggodalmának ad hangot a korrupcióról beszámoló oknyomozó újságírók elleni negatív kampány miatt, és felszólítja a kormányhivatalnokokat, hogy maradjanak távol az ilyen kampányoktól; felhív a médiatörvények teljes körű végrehajtására; üdvözli az együttműködésről és az újságírók védelméről szóló, az ügyészek, a rendőrség, az újságírók és a médiaegyesületek között létrejött megállapodást, és várakozással tekint végrehajtása elé; hangsúlyozza, hogy teljes átláthatóságra van szükség a médiaorgánumok tulajdonjoga és a média finanszírozása terén; ösztönzi a kormányt, hogy garantálja mindkét közszolgálati mediaszervezet függetlenségét és pénzügyi fenntarthatóságát, a kisebbségi nyelvű médiatartalmak pénzügyi életképességét és a közszolgálati műsorszolgáltatók szerepének növelését e téren;
23. aggodalommal tölti el, hogy a hirdetési törvényt 2015-ben megfelelő nyilvános konzultáció nélkül fogadták el, fontos rendelkezéseket szüntettek meg, mint például az állami hatóságok hirdetéseinek tilalmához és a választási kampányokon kívüli politikai hirdetésekhez kötődő rendelkezéseket;
24. helyteleníti az IPA alapok használatának követelményeit, amelyek szerint a civil társadalmi szervezeteknek partnerségre kell lépniük az állammal ahhoz, hogy pályázatuk sikeres lehessen;
25. elítéli a kormány és a kormány által irányított média civil társadalmi szervezetekre irányuló negatív kampányát; aggodalommal tölti el, hogy a kormány fiktív civil társadalmi szervezeti intézményeket hoz létre a független civil társadalmi szervezetekkel szemben; elfogadhatatlannak találja, hogy a civil társadalmi

szervezeteknek partnerségre kell lépniük a kormánnyal ahhoz, hogy sikeresen pályázzanak az IPA finanszírozására;

A kisebbségek tiszteletben tartása és védelme

26. ismételten hangsúlyozza, hogy az emberi jogok – ezen belül a nemzeti kisebbségek jogai – előmozdítása és védelme az uniós csatlakozás alapvető előfeltétele; üdvözli a nemzeti kisebbségek jogainak érvényesítésére vonatkozó cselekvési terv és a nemzeti kisebbségeket támogató alap létrehozásáról szóló rendelet elfogadását, amelyet most működőképesebbé kell tenni; felhív a cselekvési terv és melléklete teljes körű, átfogó és átlátható módon történő végrehajtására, minden oldal építő jellegű részvételével; ismételten felhívja Szerbiát, hogy biztosítsa a kisebbségek védelméről szóló jogszabályok egész országban történő következetes végrehajtását, külön figyelmet fordítva a nemzeti kisebbségekkel szembeni megkülönböztetésmentes bánásmódra, többek között az oktatással, a nyelvhasználat, az igazságszolgáltatás területén való megfelelő képviseléssel, a közigazgatással, a nemzeti parlamenttel és a helyi és regionális testületekkel, valamint a média és az egyházi szertartások kisebbségi nyelveken való hozzáférhetőségével kapcsolatban is; üdvözli a szerb mint nem anyanyelv tantárgyra vonatkozó új oktatási szabványok elfogadását és az iskolai tankönyvek kisebbségi nyelvekre történő lefordításában elért eredményeket, és bátorítja a szerb hatóságokat, hogy biztosítsák e folyamatok fenntarthatóságát; felkéri Szerbiát, hogy maradéktalanul hajtsa végre a kisebbségek jogaira vonatkozó összes nemzetközi szerződést;
27. megállapítja, hogy a Vajdaság soknemzetiségű, multikulturális és felekezeti sokszínűsége is hozzájárul Szerbia identitásához; kiemeli, hogy a Vajdaság magas szintű védelmet biztosít a kisebbségek számára, és hogy az etnikumok közötti kapcsolat továbbra is jó; hangsúlyozza, hogy nem szabad gyengíteni a Vajdaság önállóságát, és hogy a Vajdaság erőforrásairól szóló törvényt az alkotmány által előírt módon, további késedelem nélkül el kell fogadni; üdvözli, hogy a szerbiai Újvidék (Novi Sad) teljesítményét, hogy Európa Kulturális Fővárosává választották a 2021-es évre;
28. tudomásul veszi a romák társadalmi befogadására vonatkozó, a 2016 és 2025 közötti időszakra szóló új stratégia elfogadását, amely kiterjed az oktatásra, az egészségügyre, a lakhatásra, a foglalkoztatásra, a szociális védelemre, a megkülönböztetésmentességre, valamint a nemek közötti egyenlőségre; felhív az új romaintegrációs stratégia teljes körű és gyors végrehajtására – mivel a romák alkotják Szerbia leggyengébb, legmarginalizáltabb és leginkább diszkriminált csoportját –, a cselekvési terv sürgős elfogadására, valamint a cselekvési terv végrehajtásának koordinálását végző szerv létrehozására; elítéli az engedély nélküli roma telepek hatóságok általi, értesítés és alternatív elhelyezés felajánlása nélküli lerombolását; rendkívül aggasztónak tartja, hogy a roma személyek számára nem állítanak ki személyes iratokat, ami korlátozza alapvető jogaikat; véleménye szerint mindez oda vezet, hogy a szerbiai romák nagy százalékban kérnek menedéket az Unióban;

Regionális együttműködés és jószomszédi kapcsolatok

29. üdvözli, hogy Szerbia továbbra is konstruktív módon elkötelezett a többi bővítési országgal és a szomszédos uniós tagállamokkal való kétoldalú kapcsolatok mellett; bátorítja Szerbiát, hogy erősítse a szomszédival és a tágabb régióval való proaktív és előremutató párbeszédet, támogassa a jó szomszédi kapcsolatokat és fokozza erőfeszítéseit a szomszéd országokkal együtt a kétoldalú ügyek nemzetközi jognak

megfelelő megoldása érdekében; ismételten felhívja a hatóságokat, hogy tegyék lehetővé a hozzáférést a volt jugoszláv tagköztársaságokra vonatkozó irattárakhoz; felszólítja Szerbiát, hogy teljes körűen hajtsa végre a szomszédos országokkal kötött kétoldalú megállapodásokat; hangsúlyozza, hogy a fennálló bilaterális viták nem hátráltathatják a csatlakozási folyamatot; bátorítja Szerbiát, hogy fokozza együttműködését a szomszédos uniós tagállamokkal, különösen a határterületeken a gazdasági fejlődés előmozdítása érdekében;

30. örömmel veszi tudomásul, hogy Szerbia egyre konstruktívabb szerepvállalásról tett tanúbizonyságot a regionális együttműködési kezdeményezésekben, például a Duna régióra vonatkozó stratégiában, a délkelet-európai együttműködési folyamatban, a Regionális Együttműködési Tanácsban, a Közép-európai Szabadkereskedelmi Megállapodásban, az adriai- és jón-tengeri kezdeményezésben, a Brdo-Brioni folyamatban, a „nyugat-balkáni hatok” kezdeményezésben és összeköttetési menetrendjében, valamint a berlini folyamatban; üdvözlö a bolgár, a román és a szerb miniszterelnök energia- és közlekedési infrastruktúrával kapcsolatos együttműködési találkozóját, és támogatja a „Craiovai Csoport” üléseinek állandósított formájára vonatkozó elképzelést; hangsúlyozza a Nyugat-balkáni Regionális Ifjúságügyi Együttműködési Hivatal fontosságát a térség megbékélése felhívja Szerbiát, hogy hajtsa végre az összeköttetési menetrenddel, valamint a Nyugat-Balkánnal foglalkozó 2016-os párizsi konferencia lezárásával és a TENT-T rendelettel kapcsolatban beütemezett reformintézkedéseket; elismerését fejezi ki Szerbia kereskedelmi és iparkamarájának a regionális együttműködés előmozdítása terén folytatott tevékenységéért és a Nyugat-balkáni Kamarák Beruházási Fóruma létrehozásához való hozzájárulásáért;
31. üdvözlö a háborús bűncselekmények kivizsgálására és bünvádi eljárás indítására vonatkozó nemzeti stratégia elfogadását; felhívja Szerbiát, hogy mozdítsa elő a tisztelet és tolerancia légkörét, és ítélje el a gyűlöletbeszéd minden formáját, valamint a népiirtás, az emberiesség elleni bűncselekmények és a háborús bűnök nyilvános helyeslését és tagadását; megjegyzi, hogy a háborús bűnökkel foglalkozó korábbi ügyész mandátuma 2015. decemberben lejárt; hangsúlyozza, hogy utódjának kijelölése súlyos aggodalomra okot adó probléma; szorgalmazza e nemzeti stratégia végrehajtását és a nemzetközi normáknak és a nemzetközi jog elveinek és szabályainak megfelelő operatív vádhatósági stratégia elfogadását; fokozott regionális együttműködésre szólít fel a háborús bűnök kezelése és a még lezáratlan ügyek megoldása terén, többek között a régió háborús bűnök feltárásával foglalkozó ügyészi hivatalai közötti együttműködés révén a közös érdekeltsgű kérdésekben; felszólít a volt Jugoszláviával foglalkozó nemzetközi büntetőtörvényszékkel (ICTY) való teljes körű együttműködésre, ami a jövőben is alapvető fontosságú marad. szorgalmazza a háborús bűnök megkülönböztetés nélküli kezelését, a büntetlenség orvoslását és az elszámoltatás garantálását; sürgeti a hatóságokat, hogy folytassák az eltűnt személyek sorsának kérdésével kapcsolatban végzett munkát, kutassák fel a tömegsírokat és garantálják az áldozatok és családjaik jogait; ismételten hangsúlyozza, hogy támogatja a volt Jugoszláviában elkövetett háborús bűncselekményeket és az emberi jogok megsértésének más súlyos eseteit vizsgáló regionális tényfeltáró bizottság létrehozására irányuló kezdeményezést, és sürgeti Szerbia kormányát, hogy vállaljon kezdeményező szerepet a bizottság létrehozásában;
32. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy néhány magas rangú szerbiai tisztségviselő részt vett a boszniai Szerb Köztársaság napja alkalmából 2017. január 9-én megrendezett ünnepségen, amelyet Bosznia-Hercegovina alkotmánybíróságának határozatával

szembeszegülve tartottak meg; hangsúlyozza, hogy fellépéseikkel mind Szerbiának mint tagjelölt országnak, mind Bosznia-Hercegovinának mint lehetséges tagjelölt országnak a jogállamiságot kell védeniük és előmozdítaniuk; felhívja a szerb hatóságokat, hogy támogassák az alkotmányos reformokat Bosznia-Hercegovinában annak érdekében, hogy megerősítsék az ország működési kapacitásait és az uniós csatlakozási tárgyalások lefolytatására való képességét;

33. pozitív fejleményként üdvözli három új határátkelőhely megnyitását Szerbia és Románia között, és javasolja, hogy a Bulgáriával közös határon nyissák meg a következő három, tervbe vett határátkelőt: Szalas-Novo Korito, Bankja-Petačinci és Trekljano-Bosilegrad;
34. elismeréssel nyugtázza mind Szerbia, mind Albánia töretlen elkötelezettségét a kétoldalú kapcsolatok javítása és a regionális együttműködés politikai és társadalmi szintű, például a tiranai székhelyű Regionális Ifjúságügyi Együttműködési Hivatal (RYCO) révén történő megerősítése mellett; mindkét országot ösztönzi, hogy folytassák jó együttműködésüket a megbékélésnek a régióban való előmozdítása érdekében;
35. üdvözli, hogy Szerbia folyamatos szerepvállalásról tesz tanúbizonyságot a Koszovóval való viszony rendezése terén, és elkötelezett az Unió közvetítésével létrejött párbeszéd során elért megállapodások végrehajtása iránt; megismétli, hogy a párbeszéd során elért előrehaladás mércéjének annak gyakorlati végrehajtását kell tekinteni; ezért felhívja mindkét felet, hogy jóhiszeműen és kellő időben haladjanak előre a már megkötött összes megállapodás teljes körű végrehajtásával, és céltudatosan folytassák a rendezési folyamatot, ideértve a szerb önkormányzatok szövetségének kérdését is; bátorítja Szerbiát és Koszovót, hogy azonosítsák a párbeszéd új vitaterületeit azzal a céllal, hogy javítsák az emberek életét és átfogóan rendezzék a kapcsolatokat; megismétli az Európai Külügyi Szolgálathoz (EKSZ) intézett felhívását, hogy végezze el a felek által a kötelezettségeik teljesítése során nyújtott teljesítmény értékelését;
36. ugyanakkor sajnálatának ad hangot a szerb hatóságok döntése miatt, amelynek értelmében Atifete Jahjaga, Koszovó volt elnöke nem vehet részt a belgrádi „Mirëdita, Dobar Dan” fesztiválon, ahová meghívást kapott, hogy beszédet tartson a koszovói háborúban szexuális erőszakot elszenvedett áldozatokról; ugyancsak sajnálja a koszovói hatóságok ezt követő ellenintézkedését, amellyel megtiltják Aleksandar Vulin szerb munkaügyi miniszter számára, hogy belépjen Koszovóba; hangsúlyozza, hogy e döntések megsértik a mozgás szabadságára vonatkozó brüsszeli megállapodást, amelyet Szerbia és Koszovó a két ország közötti kapcsolatok normalizálása folyamatának keretében kötött;
37. súlyos aggodalmának ad hangot a Szerbia és Koszovó között nemrégiben kialakult, háborús uszító nyilatkozatokat és EU-ellenes szólalmokat is magában foglaló feszültség miatt, amelynek oka a Belgrád és Észak-Mitrovica között első alkalommal megtett vonatút volt; hangsúlyozza annak szükségességét, hogy Belgrád és Pristina egyaránt tartózkodjon minden olyan fellépéstől, amely veszélyeztetheti az eddig elért eddigi eredményeket, és ne tegyen olyan provokatív lépéseket és ne használjon olyan retorikát, amely veszélybe sodorhatná a normalizációs folyamatot;
38. üdvözli, hogy a szerb hatóságok támogatták Montenegrót a 2016-os montenegrói választások napjára időzített sikertelen merényletetek kivizsgálásában; tudomásul veszi, hogy a letartóztatási parancs Montenegró általi kiadását követően a szerb hatóságok két gyanúsítottat őrizetbe vettek; arra buzdítja a szerb hatóságokat, hogy folytassák az

együttműködést Montenegróval annak érdekében, hogy a két ország közötti kétoldalú kiadatási megállapodás feltételeinek megfelelően rendezzék a gyanúsítottak Montenegrónak való kiadatását;

39. felszólítja a Bizottságot, hogy tegyen további erőfeszítéseket a régióban egy valódi 9megbékélési folyamat támogatására, nevezetesen a közelmúlttal foglalkozó kulturális projektek támogatása és a történelem közös és egységes értelmezésének, valamint a tolerancia, a befogadás és a megbékélés nyilvános és politikai kultúrájának előmozdítása révén;

Energiaipar

40. felhívja Szerbiát, hogy maradéktalanul hajtsa végre az összeköttetésekkel kapcsolatban beütemezett reformintézkedéseket az energiaágazatban; biztatja Szerbiát, hogy alakítson ki versenyt a gázpiacon, és hozzon intézkedéseket az energiahatékonyság, a megújuló energia és az éghajlatváltozás elleni küzdelem területén az uniós vívmányokhoz való igazodás javítására, beleértve egy átfogó éghajlat-politika elfogadását; felszólítja a párizsi éghajlat-változási megállapodás ratifikálására; vízenergiával kapcsolatos stratégia kidolgozására szólít fel a Nyugat-Balkánra vonatkozóan, és felszólítja a hatóságokat, hogy használjanak fel további 50 millió eurós uniós támogatást a régió vízenergia-potenciáljának fejlesztésére elismerését fejezi ki Szerbiának, amiért a zöld alap létrehozásával megteremtette a környezetvédelem finanszírozási rendszerét; hangsúlyozza, hogy fejleszteni kell Szerbia és szomszédjai földgáz- és villamosenergia-hálózatai között a kapcsolatokat. ösztönzi Szerbiát, hogy gyorsítsa fel a földgázellátás Bulgária és Szerbia közötti összekapcsolását biztosító rendszerösszekötő műszaki és költségvetési előkészületeit;
41. rámutat arra, hogy Szerbiának még hivatalosan el kell fogadnia a vízgazdálkodási stratégiát, és még nem vizsgálta felül a vízügyi törvényt, valamint a Duna vízgyűjtő területére vonatkozó nemzeti vízgyűjtő-gazdálkodási tervet; hangsúlyozza, hogy ezek a jogszabályok alapvető fontosságúak az uniós vívmányokhoz való igazodás, valamint a vízágazatban elfogadott uniós irányelvek végrehajtásának javítása érdekében;

o

o o

42. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, valamint Szerbia kormányának és parlamentjének.